ИСКРИ ОТ МИНАЛОТО

Здравка Георгиева Йорданова

Scanned with CamScanner

Здравка Г. Йорданова - по баща Сертева

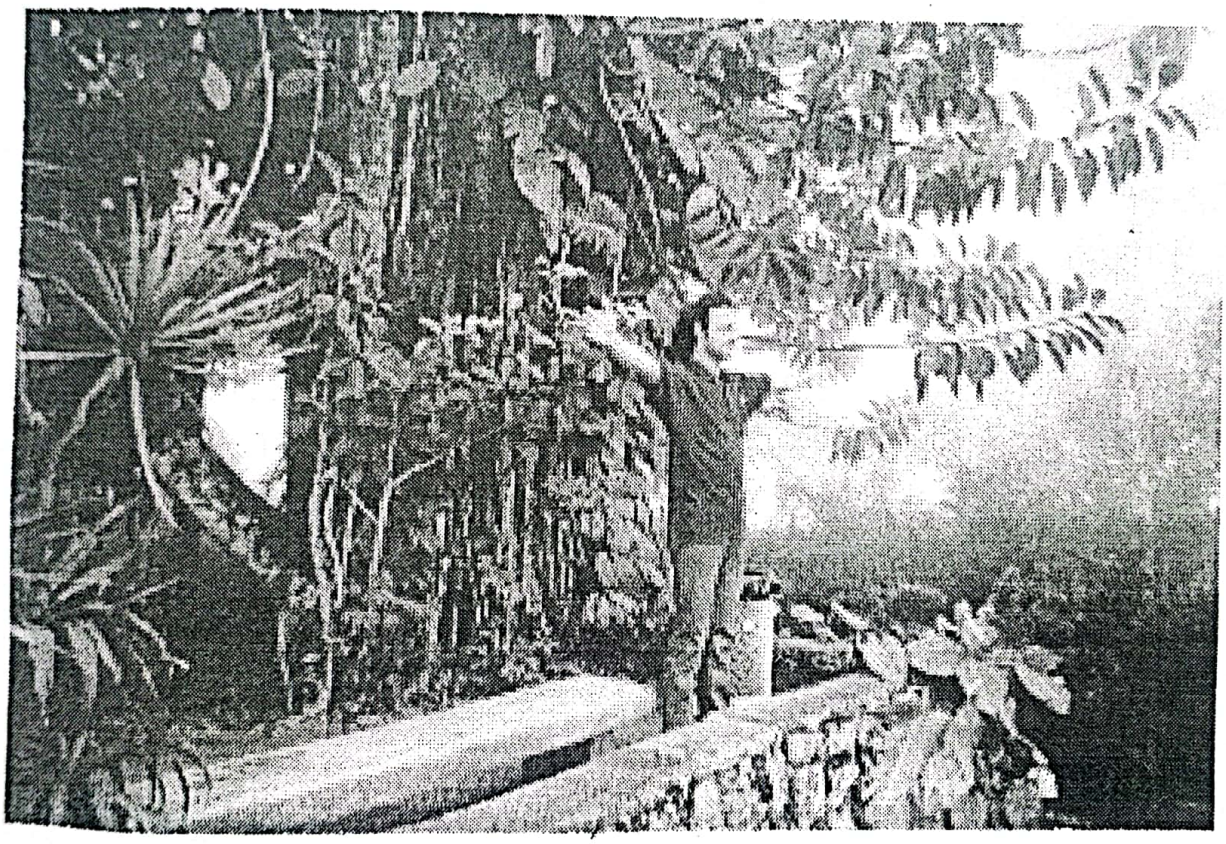
ИСКРИ ОТ МИНАЛОТО

Пловдив, 2004 г.

Scanned with CamScanner

Идеята, да напиша тези страници на “Искри от миналото” бе на малкия ми син Ивайло. Помоли ме да задоволя интереса му за род, родно място, роднини, близки и приятели за които знае много малко.

Написах това което научих и знаех.

Да, сине, благодаря ти !

Scanned with CamScanner

Искри от родното огнище

В "Искри от миналото" прозира цял един свят. От разказите за старите родове дали началото, през топлите, бликащи от любов и привързаност обръщения към най-близките и до лиричните препълнени от болка и тъга стихове - това е тя - леле Здравка – неотразима, чувствителна но здраво стъпила на земята – смела и силна.

В описанията на родовете, в спомените за родителите на преден план изпъкват патриархалните ценности, възпитали момичето в честност и доброта, но няма сантиментално съжаление за отминалото старо време, за разрушената завинаги задруга, защото, тя, обръщайки се назад, не търси себе си, а проектира миналото в настоящето, във всичко, което е постигнала и дала от себе си.

Смятам, че за това и обръщенията към децата ѝ не са назидателни, а в тях прозират истини, постигнати с много труд и изпитания през целия ѝ живот.

Най-много ме впечатлиха стихове! Малките лирични импресии. Тъга, но тиха и пречистена, болка – но стаена, прозира в тези изповеди. В тях е скрита магията на тази силна личност, силна и в същото време чувствителна, ранима, но винаги побеждаваща! Като птицата Феникс, сякаш, когато болката крещи в нея, тя намира сили да се прероди от пепелта! Въпреки миньорните тонове съзидателното взема връх в поезията ѝ, така както в живота на тази забележителна жена!

Благодаря на Бога, че те познавам!

Ти ме научи, че колкото и да е трудно не бива да се предавам. Както често си ми казвала: "Изход винаги има!"

Обичам те – Мери!

Scanned with CamScanner

УВАЖАЕМИ ЧИТАТЕЛЮ,

В "Искри от миналото" са включени творби от различни жанрове, защото между тях съществува близост, осветена от моята обич, от моето преклонение и любов към всичко родно, близки и приятели.

С "Искри от миналото" се връщам в спомените си към рода ми,роднините ми, близките и приятелите. Безкрайно съм благодарна, че съм се родила и израснала сред хора с богата душевност, чисти и неподправени. Сред тези, които са оказали влияние за моето израстване и са ми дали уроци по човеколюбие, честност и истинска любов към всичко родно са родителите ми Георги Димитров Сертев и Калина Анастасова Сертева.

"Искри от миналото" е много искрено откровение, с което се прекланям още веднъж пред паметта на непрежалимите ми родители. Искам да завещая на моите деца и внуци, които много обичам и са смисъла на моя живот, преклонението си към всичко родно и свято и коленича пред род, Родина, бащин праг и топлина на семейното огнище.

За да бъде верен на себе си, човек трябва твърдо и решително да отстоява собствената си същност, своите принципи, идеи и ценности. Вярвам в красотата, защото съм я виждала, но вярвам в приятелите си защото съм вярвала в себе си когато съм ги избирала. Вярвам в любовта, защото знам, че съм способна да дам любов. Вярата винаги надхвърля самосъзнанието за себе си, никога не се съмнявам в себе си. Дори да е претърпял безброй провали, човек трябва да вярва в успеха, защото това ще крепи духа му и ще го спаси от унижения и самосъжаление.

Ако човек иска да превърне мечтите си в прекрасен сън, това ще изпълни с красота и смисъл и реалните му дела, ще го дари с лъчезарност, ще го превърне в светлина за другите хора.

Надявам се, "Искри от миналото" да прочетете с удоволствие!

ОТ АВТОРА

Scanned with CamScanner

Всичките ми усилия в живота, трудът ми, лишенията и умората биха загубили стойността си, ако с тях осигурявах само собственото си благоденствие. Но аз имах децата. Те са символ на бъдещето в което няма да ме има, ще съществувам чрез тях. Те за мен са символ на нещото по-добро, по-високо от мен.

Всички ние възрастните сме длъжни да бъдем и педагози, да предадем нашия житейски опит на децата ни, в който тече наша обща кръв. Но нас ни разделя разстоянието на годините. Това разстояние се мъча никога да не забравям. Да не забравям, че: те са вече личности, с преценка за всичко, със свои разбирания и норми.

Два свята – моя от висотата на възрастта и опита си. Техния, от позицията на младата си сила и ум, чувството си за съвременност и бъдеще, от висотата на дързостта, безкомпромисността, готовността да рискуваш.

И така изведнъж, с децата си започваме да говорим на различни езици. Връзката се прекъсва. Разстоянието между нас става все по голямо, конфликта е налице. Питам се, наистина ли той е неминуем? Различията между двете

Scanned with CamScanner

поколения са налице: обективни и субективни. Но аз имах задължението да уча, да подготвям децата си за живота. Първия и най-важен въпрос бе на какво ще ги науча, какво хубаво и наистина мъдро ще им дам от себе си – т.е. какво, представлявам аз като личност, като стойност, като пример и ще мога ли с примера си да сложа основите на пътя между нас. Знам че на единия край на пътя съм аз, а на другия край децата. И взаимно трябва да градим и вървим за да се срещнем с тях по средата.

Основния строителен материал за този път е обичта – обич взаимна чиста неподправена, искрена, обич между майка и деца, дошла от отпитата първа глътка майчино мляко,. Дошла от първа прегръдка Обич без която не се живее. А ако не се построи пътя?

Измерения на личността

Душевността на човека е нещо сложно, голямо, здраво. Както във всяка тъкан има вътък и основа, така и в душата на човек има хиляди преплетени нишки, които образуват едно цяло – душевност.

В основата на човешката личност има идеи, които водят човек към някакви цели, принципи изградени от критерия му за добро и зло и устойчивост, определяща се от чувството за човешко достойнство и гордост. Без тях няма личност.

Това бе моето мерило за човек и това отстоявам в живота си – идеи, принципи, достойнство и гордост, устойчивост и упоритост.

В живота на всеки човек се случва да преживее разочарование, неуспехи, нещастия. И в моя живот не

Scanned with CamScanner

липсваха. Как бихме оцелели, как бихме се задържали на краката си, ако след всяко падане не ни изправяше силата на духа, гордостта и достойнството.

Трябва да знаем от всичко по нещо, но само за едно нещо, трябва да знаем всичко.

И наистина, как човек би се ориентирал в действителността, ако не знае по нещо за всяко нещо, което създава тази действителност? Ако не знае нещо за хората сред които живее, за отношенията, които са създадени между тях. Ако не знае нещо за фактите и факторите, които определят тези отношения.

Ясно е, че човек трябва да знае от всичко по нещо, за да определи правилно мястото си в живота, сред близки и познати и в обществото като цяло. По този начин ще изгради правилно своя мироглед и правилно ще действа. Тези знания най-общи ние получаваме по свой път, чрез книги, медии и контакти. Човек трябва да има стремеж да овладява неща от различни сфери, но трябва да се стреми да овладее професията си до съвършенство.

Разговор със себе си

Баща ми и майка ми прекараха живота си с труд. Вероятно е имало много любов в сърцата им за всичко, защото и досега съм запазила детския спомен, че съм се събуждала сутрин от тихите им стъпки, подготвяйки се за неуморния предстоящ ден. Това е спомен за цял живот.

През едно топло лято с моите родители, моето семейство и това на брат ми и сестра ми решихме да ядем "чеверме" при "студеното изворче". Докато въртяха агнето на кол, аз се отдалечих, седнах на голям камък, каквито имаше от хубави по-хубави и разговарях със себе си.

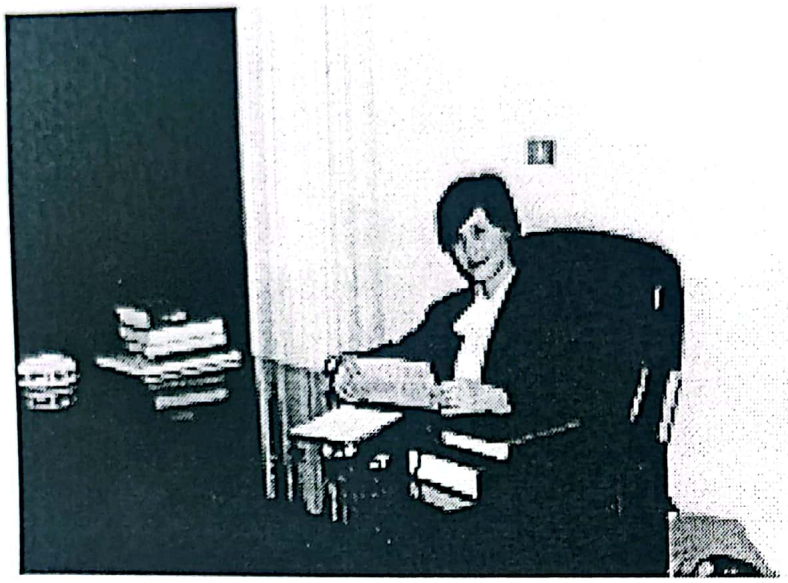
Scanned with CamScanner

Има хора, които са вземали истини каквито са им поднасяни. Аз изграждах свой свят със свои истини от това, което животът ми е поднасял като ежедневни уроци. Останалото е въпрос на сила на духа. Всеки човек избира пътя си в живота и преминава през него така, както само той е способен да премине. Затова всеки човек е неповторим. Всеки се ражда с определен шанс в живота. Не трябва да се примирява с него, защото този шанс не винаги определя това, дали човек постига своите мечти. Зависи много от това в какво вярваш и към какво се стремиш. След време професионалното ми поприще отмина. Някои мечти угаснаха, други станаха непостижими.

Стигнах вече есента на моя живот. Дойде зрялата мъдрост, но за какво ми е тази мъдрост, когато ги няма силите на младостта?

Получих покана за среща със съученици. В уречения ден се събрахме. Гледах по ред моите връстници и си мислех – колко различни съдби, колко различни пътища. А тръгнахме от едно и също място. Имахме обаче различни шансове в живота и бяхме станали различни. В разговорите разбрах, че в много неща започваме наново да се изравняваме. Нямаше ги младежките щуротии а на тяхно място се бяха настанили проблемите на зрялата възраст.

Scanned with CamScanner

Все не ми стигаше времето миличка. Много малко време бяхме заедно. Но въпреки това ти знаеше, че аз не можех да не мисля за теб. Мислех с тревога за порязаното ти краче. Чувствах се страшно сломена, когато усещах, че за нещо ти е тъжно, а аз не можех да ти помогна.

Ти ми даваше много. Даваше ми радост, надежда, тревога. Предаваше ми от твоята младост и аз с готовност запалих първата цигара с теб. Вълнувах се с твоите младежки трепети, тревожих се за твоята болка. Аз дори четях твоите книги, но същевременно се мъчех да те приобщя към моите, където нещата са по-сложни и трудни и развръзката е не винаги щастлива.

Аз не можех да не мисля за теб. Усещах, че ме чакаш да се прибера и да споделиш с мен, какво ти се е случило през деня, за което бях щастлива.

Освен аз, край теб имаше много други. Така както в живота на всеки. Индиректно се вглеждах в момчета и момичета, които бяха около теб. Вглеждах се в учителите, които ти даваха знания и ме интересуваше

Scanned with CamScanner

какво ще получиш от тях. Вълнувах се от това, какво ти дават и какъв човек ще израстеш.

Ти на ръст ме подминаваш. Минаха 15 – 20 години. Ти растеше красива, умна. Класната ти ръководителка в 9-ти клас – Александрова казваше: "Надя има класическа красота, царствена осанка и е много умна". Радвах се от сърце, защото много хора – близки, познати споделяха това мнение. Наред с радостта, сърцето ми се свиваше. Мислех много как да те науча да знаеш цената си, да знаеш истинската стойност на нещата, на чувствата. В навечерието на твои празници ти скрито ме укоряваше, че нямаше това, което другите имаха, например магнетофон. Същият скрит може би неосъзнат укор съм усещала и друг път, когато ми разказваше, как са облечени твоите приятелки.

Колко безсънни нощи и размисли, моето момиче, за да намеря начина и пътя, чрез който да те науча да разбираш, кое предава стойност на човека? Дали хората около теб ти помагат или не. Учих те да обичаш работата, да не се срамуваш от труда и няма да забравя как се връщаше от бригадите, зачервена от слънцето изморена, но доволна и горда. Или в теб се бе събудила кръвта на твоите деди – селяни, моята кръв, или просто бе усетила радостта на младия човек от работата.

Спомням си твоите колебания в ранните години за изграждане на стил и взаимоотношения с хората. Твоето самочувствие беше крехко. Нужно ти беше изграждане на позиция, отношение, за да можеш да защитаваш първо себе си и това което правиш ти. А колко много ще ти трябва тази увереност в живота. Това не е убягвало от погледа ми, от задълженията ми.

Scanned with CamScanner

Исках да те науча в живота да не губиш посока, да избягваш острите ръбове в които се удряш и да не те боли. Макар и на моята възраст, аз също се сблъсквам с непредвидени ръбове също спирам често по кръстопътищата. Но твърдо зная едно: главното, което крепи човека, както гръбнакът държи тялото изправено, това е чувството за достойнство, това е хубавата гордост.

Исках, дъще моя, да умееш да носиш с красота и гордост и трудовата дреха и дрехата на майка и съпруга. Спомняй си, миличка, ръцете на майка си, напуканите и пети, също и на баба си. Не се срамувай от тях. И когато работиш , влагай себе си в това , което вършиш. Защото самочувствието на човека се крепи не върху това, което другите казват за него, не и върху това, което сам мисли за себе си, а върху това което върши, създава, твори и постига. С него се изчислява истинската му стойност. Това бе мое верую в живота и това постигна ти. Времето в което живееш е друго, но кръвта ти е същата, моята. И гордостта.

Гордея се с теб, мила моя дъще, гордея се!

Scanned with CamScanner

Здраве,

Име, което съдържа най-ценното в човешкия живот, а ти със своята същност го правиш свято!

Всеки човек пораснал, осъзнал същността на живота, търси равновесие в него. Нещо нужно но много трудно постижимо в този несъвършен и объркан свят.

Младостта иска да прекрачи прага към доброто в бъдещето. Това ще стане реалност чрез знанието. Ще го постигнеш, убедена съм, защото носиш доброто дълбоко в себе си. Това добро е мярката за мислещия човек. То е истинското ти лице, защото си младеж, който се стреми да защитава винаги доброто и истинското.

Здраве, ти можеш да постигнеш щастието, за което всеки мечтае, защото то не се получава наготово от някой благодетел. Нужно е да си създадеш представа за него и да намериш пътя, който ще те доведе до него.

Ти трябва винаги да се стремиш да заемаш позиция, да изразяваш мнение и отношение, да анализираш, да правиш изводи – точни, верни и ясни.
И човек може да се счита щастлив, когато борбата в живота се е превърнала в съзнателен стремеж към определена цел. Желая ти от сърце стремеж към твои цели, желая ти щастие, твое истинско.

Scanned with CamScanner

Здраве,
Не ти пожелавам щастие и рози!
Да се лъжем е безсмислено,
защото животът е борба с трудностите.

Все пак…
Бори се смело!
В живота побеждавай!
Бъди човек!
Във всичко преуспявай!

Носейки ти име на върбичка,
бъди все така с нежна душичка.
Но ако изпаднеш в беда,
не ставай плачеща върба!
Изправи гордо глава,
за да бъдеш жилава върба!

На Здравко от баба Здравка

Scanned with CamScanner

Галиб, първо мое внуче

Детство и детски години! Това са най-хубавите, но за съжаление и най-кратките години от живота на човека. Те преминават мигновено неусетно. Изведнъж осъзнаваш, че светът около теб не е същият. Той е по-различен от този, който са виждали невинните ти детски очи.

"Раздялата с детството е раздяла с хармонията" – казва А.П.Чехов. Колко тъжна истина има в тази мисъл!

Като погледнеш назад, пред очите ти ще изникват милите мигове, когато твоя свят е бил затворен в рамките на семейството. Тогава твоите родители са били за теб малката хармонична вселена. Те се стремят да ти осигурят всичко, което искаш. Ти не виждаш проблемите, които им създаваш със своите желания, а те не смеят нищо да откажат, за да не разрушат равновесието в душата ти. Колко мил и добър, колко хармоничен е тогава светът за теб.

Но годините минават и житейските проблеми един по един изникват пред теб. Появяват се първите задължения, първите конфликти и хармонията на детството изчезва. Опитваш се да я задържиш, но това става все по-трудно в разширяващия се кръгозор около теб, защото, колкото по-голям става той токова по-трудно може да го управляваш.

Scanned with CamScanner

Пораснал разбираш, че Злото, което в любимите ти приказки винаги е победено, в истинския живот по-често надделява. Все повече осъзнаваш, че животът е преди всичко борба, в която, ако не победиш, ще бъдеш победен.

Често ще се вглеждаш в себе си и ще се питаш: "Какво всъщност е приятелството?", защото приятели са нужни в живота, но истински. Всъщност приятелството е умение да споделиш болката и радостта си, но да разбираш тези чувства и у приятеля си. То е общуване – с думи, с жестове, често без думи, но взаимно. Не е възможно разминаване на сродни души и обратно. Нужно е усет и умение да се разграничават истинските от фалшивите усмивки, безкористните от добре премислените жестове.

Още в ученическите години си създаваш кръг от приятели, но през студентските години изживяваш най-красивите мигове от докосването си до личности, с които имаш сходни мечти и цели, с които винаги ще имаш какво да си кажеш.

И накрая идва големия въпрос: КАКВО ОЧАКВАМ ОТ ЖИВОТА? – Само това, което можеш да дадеш, но да е стойностно. Да достигнеш мечтите си и да се слееш с тях – стремежът да бъдеш личност.

Желая ти го от сърце, мило внуче!

Scanned with CamScanner

Сами,

Щъркелът когато те донесъл
в къщи, по обичая так – тик,
клюна си над теб надвесил
и казал: “Нека бъде математик!”
Още малък си но буен,
бързаш да растеш, мечтаеш,
бъдещето да узнаеш,
и тръгваш на път.

Ти, най-малко мое внуче, растеш, мечтаеш, далеч от моя поглед, но това не ми пречи да съм с теб и в първия учебен ден на първокласника и в последния учебен ден с удостоверение “отличен”. Макар и не до теб, аз съм с теб винаги. Когато си на училище, когато се подготвяш за следващия ден, когато си на Олимпиада. Казах на Олимпиада и се връщам в дните, когато ти, малкия първокласник уверено влизаш, сядаш на чина и решаваш задачи – но не задачите на първокласник, а задачи на втори и трети клас. В тези дни се моля на Бог да ти дава сили в този и всички бъдещи дни. А знаеш ли, Сами, каква радост изпитвам, когато те попитам, “как мина деня?” и в телефонната слушалка зазвучи твоя глас: “С у п е р !” Вярвам в теб, гордея се с теб, не че съм ти дала нещо, а защото си ми внук.

С теб е удоволствие да се разговаря, защото човек остава удивен от умението ти да разговаряш с всеки, макар че си толкова малък. Убедена съм, че ще успяваш. Желая ти го от сърце!

Scanned with CamScanner

Сами, за да тръгне човек има нужда от семейство, после от учители, и накрая трябва умело и сигурно да може да върви напред без тях!

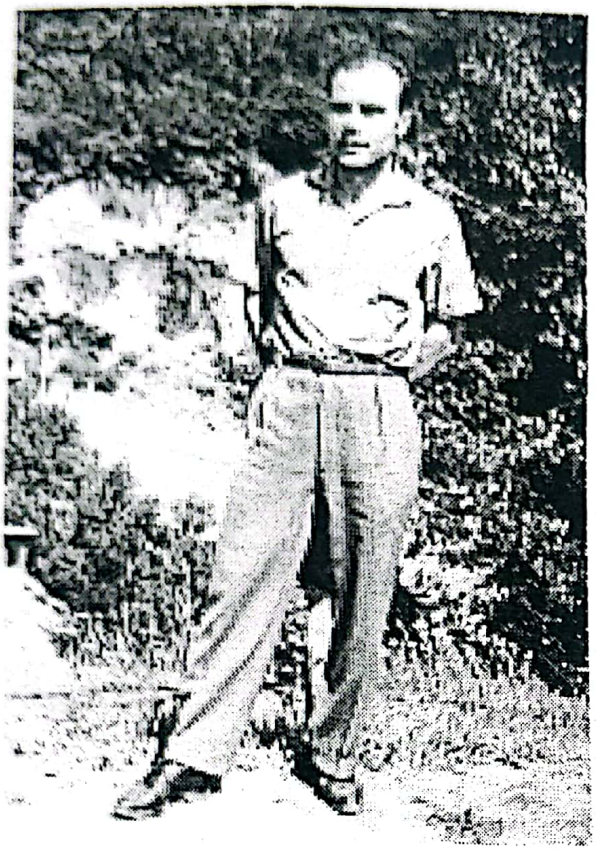
Отгатни!

Сутрин в делничните дни
той будилника звъни.
Няма пропуск, няма грешка.
И след неговия знак
всички вече са на крак.
Как тъй става сам не знам –
в празниците той е ням,
а по нищо не личи,
че той трябва да мълчи.
И когато се събудя,
винаги се чудя.
Как познава дните разни
кой е делник, кой е празник?

За теб е загадката мило внуче, Самуил!
С много обич!

Scanned with CamScanner

Иван

Всеки има своя цел в живота, свързана с желанието му да бъде щастлив. Тя го води като светлина, която показва пътя на изгубил се пътник. Хората имат различни мечти, служат си с различни средства за да ги постигнат, но си приличат в едно – копнежа да бъдат щастливи. От сътворението на света до днес, всеки търси щастието си. Къде да го намеря? Се пита всеки. Та то не е предмет за да го намериш на пътя. То не е птица , която да затвориш в клетка за да си сигурен, че няма да отлети, няма да те напусне. Тогава има ли щастие? Да! Има! То се побира в представите на всеки.

Едва ли Иван си задаваше въпроса, Какво е щастие? Не! Защото той го имаше. Той бе щастлив и доволен човек. Бе човек отдаден на семейството. А то семейство ли бе? За неговите представи – той живееше с мисълта, че Бог му е дал всичко за едно прекрасно семейство. Имахме две деца и техните имена Надя и Митко за него бяха святи. Разполагахме с малко средства, а постигнахме много. Имала съм усещането, че

Scanned with CamScanner

той би извадил сърцето си за децата ни. Те му осмисляха живота и той се чувстваше горд с тях. В края на краткия му живот, той говореше най-много за тях. Техните имена лепнеха в устат му. Всеки родител обича децата си, но неговата любов към тях бе невероятна, голяма, силна, може би защото времето да им се радва и да живее с тях бе кратко.

Иван бе природно интелигентен. Реално оценяваше нещата в живота. Знаеше моето и своето място в семейството. Не се срамуваше къде и кога не може сам да реши и му е нужно моето мнение и отношение. Това за мен бе много важно и това създаваше хармония и спокойствие в семейството. При него нямаше демонстрация на мъжество и мъжко присъствие. Това го правеше по-човек и по-мъж.

Няма семейство без конфликти. Аз и сега не мога да си обясня, каква бе магията в семейството ни, че децата ни никога не бяха свидетели на повишен тон. Моя или негова или взаимна бе заслугата но бе факт.

Тези параметри ни помагаха и ние за кратко време успяхме много. Парите планувахме заедно. Апартамент – Да! Кола – Да! Лозе с вила с любими приятели Камен и Евгения – Да! Посоката бе точна, времето бе кратко. Поклон Иване! Много успяхме, много остави и най вече любимите ни деца.

Scanned with CamScanner

Камен

Има една категория хора, които народът нарича "мераклии". Каквото и да пипнат, те все искат да го направят по-хубаво от другите че и по-различно, да го изпипат тъй че и те сами да се радват. Струва ми се, че живота се движи напред от "мераклиите". Те са двигатели на новото и по-съвършеното Понякога си мисля, че породата на мераклиите бавно отмира, че остават само редки екземпляри .

В житейския ми път има един човек, който за мен е нещо като еталон за "мераклия" – Камен, бай Камен, както го знае целия град. За Камен да живее, значи да работи и меракът да създава ще живее в него докато е жив. Дойде в Димитровград с куфар дрехи и любимата жена за ръка. От там започва живота му. Таванска стая под наем и работа. Работа като водопроводчик, не че бе учил за тази работа, но меракът му да бъде добър, най-добър, го изведе на място, което заслужаваше. Камен стана търсен майстор. А работа за водопроводчик в новостроящия се млад град имаше.

Scanned with CamScanner

Имаше работа, имаше и мераклия за работа. През периода на създаване на майстора водопроводчик любимата жена до него го дари с две дечица – Мима и Валентин. И все в таванската стая. Това не трая дълго, защото застоя в живота не е за Камен. Мечтаят с Евгения за дом разкошен, собствен да има място за всеки и за всичко – ето осъществено е. Най-големия апартамент за времето в града го има младото семейство Камен и Евгения. Живота продължава и е време той да обърне поглед към вечерния механо-техникум. Завършва го. Купува кола и все напред и все нагоре. Извън граница се печели повече – там е Камен Миленков. Открива се възможност за още един апартамент – купува го. Годините текат, децата растат. Дъщерята – техникум в София – Да! Институт в Благоевград – Да! Сватба, внуци – Да! Но е време и за дом на младите. По апартамент на дъщерята и на сина. Всичко това Камен прави с мерак и любов – сватби, кръщенета, любими внуци, но следата в душите на децата му е нещото, което топли Камен, дава му сили да живее и да работи. С колко любов и гордост сина му казва: "Аз съм син на Камен Миленков затова съм такъв". Това е, Камене, най-скъпото което имаш следата оставена след теб. Признанието за изминалия живот до тук, защото ти продължаваш. Новото време, даде нови сили на Камен и той направи магазин за хранителни стоки. Чрез него той помагаше на децата си

Scanned with CamScanner

когато бе нужно. А сега – невероятно седемдесет годишният Камен Миленков строи вила в село Крепост на сина. Който от децата му ума нужда от нещо той е до него – с пари, с работа, винаги до деца и внуци. И всичко това той прави с подкрепата на любимата жена, майка и вече баба Евгения. С живота си, с примера си той направи така, че децата му да се гордеят с него, да ги топли бащиното огнище и пътя към бащиния им дом никога де не обрасне с бурени, докато той е жив. Няма празници те да не са заедно – вече три поколения, но все заедно. Децата му знаят, че рода, фамилията е като цветна градина, ако не се полива и градина загива. Твоята градина, Камене, цъфти и ще цъфти, защото ти намери най-подходящия начин да я обработваш и да оставиш и децата да продължат.

Винаги е било време, ако човек е личност, той има власт и сила да променя нещата към по-добро, да създава, да твори. Тая велика сила е всъщност "мерака" какъвто го има Камен. Това е моя голям приятел Камен Миленков. Браво, Камен, успя и успяваш. Създаде и материални ценности и богато духовни личности – децата ти.

Благодаря на Бог, че ми даде такъв приятел, на чийто живот и успехи да се радвам. Приятелко мила, прости ми, реших да пиша за Камен.

Ваша приятелка Здравка.

Scanned with CamScanner

Гошо

Може би е елементарна истина, че човек непрекъснато изменя света край себе си, а в същото време трябва да употреби големи усилия за да се приспособи физически и душевно към тези изменения.

Дробовете му се учат да дишат друг въздух, нервната система да понася друга степен на натовареност. Какви странни сплитания на стари и нови неща в навиците, в душевността! Каква жестока битка между спомена, познатото и това което ни налага днешният ден.

Понякога си мислиш че е невъзможно да понесеш, да преживееш еди-що си, а го понасяш че и още нещо отгоре. Повратности на живота, които не пощадиха и Гошо - моя голям приятел. Но той все успяваше, защото на света има жени и много от тях са красиви (както казва Гошо на шега). Но нима може да се намери друго лице, което с всяка своя черта, с всяка своя малка бръчица, да събужда най-вълнуващи чувства у него, освен Гинка. Той не би могъл да обикне и да живее с друга, защото тя е жената, с която имат близки мисли и общи действия. Дружбата, любовта между тях е велика сила – привързаност, преданост, отдаване без остатък на цялата си любов, сили и способности на семейството. Прекрасно семейство – Гинка, Милен и Гошо. Милен, синът на когото е подчинен живота на Гошо и Гинка и до днес. Той също не щади любовта си към мама и татко. Бе до тях във всичко навсякъде. За Милен апартамент, вила без

Scanned with CamScanner

да се щадят сили и средства. Този Гошо с прекрасното чувство за хумор и с чаровна усмивка сам прави всичко. Питам се, дали има нещо, което не може да прави? Бог е бил щедър към тях че ги събрал, две кадърни души.

А Гинка – прекрасната домакиня, естет. Какво не направи мила приятелко, в този живот, като жена? Кое ти убягна? Нищо! А сърцето ти? Чия мъка и чия радост не побра? На кого не се раздаде, като приятел? Колко хубаво би било, ако в живота имаше повече хора, като теб и Гошо. Твоят дом носи твоя аромат, твоите ръце, душа и сърце във всичко – гоблените, финитe плетива. А спокойствието и хармонията в семейството? Какво допълване, какво разбиране дори без думи!

Милене, имаш щастието да живееш с такива мама и татко, да видиш и научиш много неща. Последвай примера им.

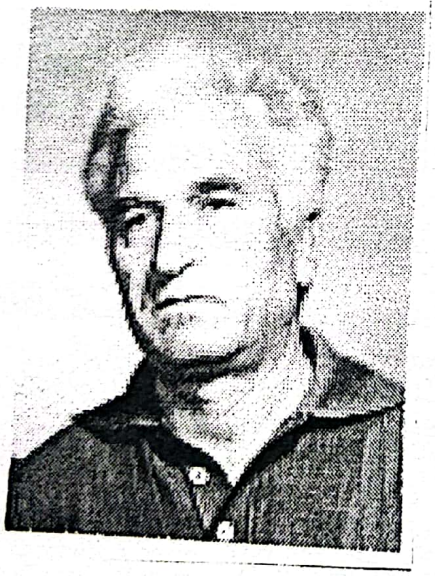
Чичо Димитър

Хората с голяма и красива душа са винаги спокойни. Това е древна мъдрост. Познавах човек, към когото мога да отнеса тази мъдрост, без капка колебание. Това бе чичо Димитър Чолаков. Човек с голямо сърце, красива душа и чиста усмивка. Редки бяха случаите, когато тази усмивка ще липсва на лицето на чичо Димитър. За мен той бе еталон на благородство, добросърдечност и нравственост. За нищо на света,той не би излъгал. Истината, добротата, помощта бяха негова същност.

Scanned with CamScanner

Трудно може да се каже че двама души могат изключително да си приличат, но аз съм свидетел на това. Много си приличаха чичо Димитър и баща ми Георги Сертев,. Приличаха си по четност, трудолюбие, мъдрост, искреност. Те двамата за мен бяха пример на хора с високи нравствени стойности.

До чичо Димитър бе неотлъчно неговата съпруга, милата леля Мария. Когато се срещнех с нея тя ме зареждаше със спокойствие и сигурност. Не беше активна и динамична жена и домакиня, но беше истинска любяща майка и съпруга. "Димитре", това бе обръщението и към чичо Димитър, стожера на семейството. В това семейство се родиха и израснаха четири дечица – три момчета и най-малкото момиченце –

Златка, като Златокоска в приказките. С медён глас, галена и пазена от трима батковци. Най-големия син бе бати Георги. Всичко свързано с неговия живот преминал пред моя поглед го помня и до днес. Много добър човек. За мен бе празник, когато бати Георги идваше в къщи, а по-някога и с кавала. Имаше една изгора наша съседка и в този период той сядаше до прозореца в една от стаите ни и свиреше с кавала. Това бяха мелодии и

Scanned with CamScanner

майсторство, които и сега не бих сравнила с изпълнения на най-добри кавалджии у нас.

С право го обичам като батко и му вярвам, защото и днес щом стъпя в милото ми село след моята родна къща, в главата ми изплува дома на бати Георги Чолаков, който създадоха със съпругата му Мария. Дом в който цари спокойствие и уют и дом в който се родиха и израснаха двете им дъщери. Не ги познавам, но знам, че тези добри родители не може да са възпитали лоши деца.

Другите двама сина на чичо Димитър са Христо и Ването. С тях имахме общи младежки години. Христо, за мен бе символ на можещ човек. Играеше и пееше прекрасно. Не можеше да има младежко събиране без Христо Чолаков. Той беше сърцето чрез което дишаше младежката организация. Това бе Христо Чолаков, човек с добра душа, открит, весел, честен. Такъв го видя Милка, съпругата му и се влюби в него. С нея той създаде семейство, отгледаха двама сина и построиха две къщи – следата на Христо Чолаков. Надявам се човек щастлив с това което постигна.

Ването, третия по ред син на чичо Димитър, който с гордост носи името на баща си и го оправдава. Постоянната му спътница е Величка, трудолюбива, честна. Заедно създадоха хубав дом и добри деца.

Връщам се в онова далечно време, когато моя баща беше запас и майка ми беше сама с трите си деца – брат

Scanned with CamScanner

ми, сестра ми и аз, 40 дка ниви които се обработваха с конски впряг. Брат ми малък, не може, мама жена – трудно се справя с коне, каруца, плуг. На помощ идва чичо Димитър и събрани двете семейства обработваха заедно земите. Твърде малка съм била, за да помня своето място в този процес, но помня едно, когато рано сутрин дойде чичо Димитър и каже:

- Калино, хайде приготви децата, че днес ще ходим да сеем тютюн.

Не след дълго идваше леля Мария с деца си и всички тръгвахме.

Хубаво време, топли спомени. Убедена съм, че спомените от детството са най-скъпи за човека.

Бащиния дом е възпят от много поети, създадени са много песни за него и с право. В моя роден дом аз коленича и моля за прошка мама и тати, че не запазих бащиния дом докато съм жива.

Каквото и да преживяваше колкото и да му тежеше чичо Димитър запазваше настроение, усмивка, слънчева приветливост, белег за богатата му душа. Той беше в село един от първите комунисти, той беше един от най-добрите кметове. Дълбока следа остави чичо Димитър в децата си, в познати и роднини и у мен. С любов си спомням за него.

Поклон чичо Димитре. Ти си жив и днес и днес си тук сред нас, заедно с мама, тати и леля Мария.

Scanned with CamScanner

Обаянието на приятелката ми.

Сила, нежност и спокойна тишина – това е силата на приятелката ми Мария Ненова – Мичето. Обаяние съчетало в себе си физическа и духовна красота, висока нравственост, добродетели. От нея блика жизнерадост, топлота, лекота и нежност.

Тя е нежна и любяща майка, любима съпруга. Прекрасна домакиня е, грижовна стопанка, трудолюбива и неуморна в градината, горда и непокорна, умна, независима и интелигентна.

Еднакво обаятелна е Мичето и когато пере, когато сее и копае, когато пее и готви. Тя е истинска жена, а жената е чудото на живота, защото тя прави човека по-мъдър, по-добър.

Снимките спасяват от забрава хубавите спомени!

Scanned with CamScanner

От нея нямам снимка. Родила се е в село Тьобелян – Западна Тракия. От нея имам само спомени, помня мъдростите и.

Тя беше ниска женица, все небрежно облечена. Небрежна беше и като домакиня, но тя имаше нещо, което никой друг от рода не притежаваше – дух и много мъдрост. Имаше и много житейски умения – шиеше, лекуваше, пееше, умееше да говори, все неща усетила и се научила сама. Беше борбен човек, може би затова живота и бе много тежък. За нея важи сентенцията: "Това което човек може да изтърпи, на камъка не е дадено, защото ще се пукне".

Но леля ми издържеше, издържаше много неща.

Брак по любов, но видимо не сполучлив. Калеко Геца - Македонеца, себичен човек, обичаше чашата и беше истински Македонец. Аз имам бедни спомени за него, но само един факт ми дава основание да мисля, че е бил много работен. Най-хубавата двукатна къща е направил калеко ми. С дебели стени, с хубаво дюшаме на пода, която днес пустее и се руши. Почина рано и леля остана с трите си деца. Тя намираше начин да се справя със съпруга си, но не по-малко усилия и струваше контакта с децата и всеки по свое му нещастен. Колко търпение

Scanned with CamScanner

бе нужно на леля ми да заема позиция, която да помага на големия и син – бати Кольо – да не наруши брака си и да изгледа децата си – две момичета Роси и Доротея.

- Коле, не се тревожи, ние с Михалчо ще вземем децата да ги гледаме тук на село.

И ги гледаше и помагаше с продукти, с пари, за да се крепи това семейство, което не издържа. След като дъщерите се задомиха то се разпадна. Леля отново бе на ударите на съдбата. Синът и Кольо дойде да живее при нея. По-малкия син Михалчо почина. Колко сили, колко устойчивост бе и нужно да издържи всичко и все намираше думи да успокои всеки, да даде съвет на всеки да помогне на всеки.

Всяка моя среща с нея е оставяла следа в душата ми. И днес си спомням за нейната сила и мъдрост в живота. Най-малка бе дъщеричката и Анчето. Живота и премина далеч от погледа ми. Леля много я обичаше, много и помагаше, но в залез на живота си тя не получи помощ от никого. Умря носейки години раните си по лицето, умря в ръцете на чужди. Почина и Анчето. Поклон мила лельо. Поклон вам братовчеди мили.

Scanned with CamScanner

Около дървената софра

Спомням си много неща в детството ми и най-вече за вечерите у дома край софрата. Особено зимните вечери, когато нощите бяха дълги. Рано палехме газената лампа с огледалце. Преди това мама помиташе, замазваше под и край печката, хасърите бяха чисти, ухаеше на прясна пръст. Баща ми се прибираше от двора, където се е грижил за животните – овце, кози , крава, магаре и кокошки. Измиваше се и сядаше на малкото столче до печката. Не помня в живота си да съм имала играчки, но и не знам още от детството си какво е това скука. Мама слагаше софрата и сядахме да вечеряме. Боже колко хубави бяха тия вечери! Топло, тихо, дървата пукат в печката, носи се уханието на хляба и гозбата. Разговорите са спокойни. Приятно ми бе да слушам равномерния глас на баща ми. Сега знам какво съм изпитвала тогава –чувство за семейна топлина.

Отидоха си баща ми, майка ми брат ми. Остана само спомена за тях. И до сега пазя газена лампа и софра с надеждата, че около нея ще се събере едно дружно много-бройно семейство. Щастливи са тези хора, които имат своя лампа и софра, своя семейна топлина. Нещастни са тези, които се прибират, като в хотел и разгорите им, до колкото ги има се свеждат до пари и покупки или ги събира екранът на телевизора. Домът не е

Scanned with CamScanner

просто място , където се приспива, семейството не е сбор от съквартиранти, нито икономическо сдружение. То е нещо живо, нуждае се от грижи и любов, като семейството в което живях аз, което създадоха моите мили родители.

Баща ми

Роден е в бедно многолюдно семейство в Коджабунар. От малък опознава живота на чирака – дълги години е чиракувал по чужди къщи. С честен и неуморен труд е изкарвал хляба си. След военна служба се сгодява за жена, която не обича и много скоро напуща. Обръща поглед към майка ми, а по-късно я пожелава с цялото си сърце. Макар и с нежеланието на родителите си, той се жени за мама. Често се е налагало да я пази от упреци.

Баща ми беше един от най-влиятелните и уважавани хора в селото. Неговата дума значеше много, защото никога не говореше празни приказки. Неговата дума винаги имаше покритие - това ме е впечатлявало и съм запомнила от него. Работеше с жар, съветваше и оспорваше с жар. Баща ми беше най-трудолюбивия човек в моите очи, а и в очите на всички. Заедно с негов приятел чичо Иван Каракехайов, изкореняваха дървета, чилии, разораваха поляни за да увеличат декарите си

Scanned with CamScanner

земя и да задоволяват семействата си. В моето детство имаше гладни хора, ядяха царевичен хляб. Семейството ни никога не изпадна в такова състояние, благодарение на находчивостта, напоритостта, ума и трудолюбието на баща ми и майка ми, която бе като пчеличка винаги до него.

Освен работен човек, баща ми беше сърцето на всяка компания, водещ на хорото. Песните, които пееше бяха безкрай. Много от тях останаха след него с неговото име – "Райна Попгеоргиева" ,песента на Георги Сертев, "Веждите ти вити" – също и много други. С удоволствие съм гледала събиранията на приятели и роднини у дома, когато виното се пиеше от бакърчето, когато всички седяха на възглавници и яденето се слагаше на месала на земята. Баща ми даваше тон на песните, на хорото, на ръчениците и разговорите. Баща ми вече не е между живите. Много хора имаше на погребението му – защото той беше личност, оставил голяма следа. Той беше "Човек" с главна буква.

Поклон мамо, тате и Ви благодаря, че ме създадохте такава, каквато съм.

Благодаря ви!

Scanned with CamScanner

Има периоди в живота на човек, когато той се вглежда в най-съкровените спомени за своите близки и като на филмова лента проследява главните епизоди на своя живот – детство, младежки години и зрелост.

В този житейски път неминуемо изплува родното семейство, близките хора – майка, баща, тяхното покровителство, грижа и мъдрост. И ето в моето съзнание те са винаги с мен, покрай мен, до мен. Те са били моя опора, моя сила, моя закрила.

Майка ми – Калина Анастасова Сертева. Баща ми - Георги Димитров Сертев, обикновени скромни хора, но в действителност – необикновени, енергични, силни.

Кое ми е правило винаги впечатление в техния живот? – трудолюбието, не трудолюбие само като източник на материала сигурност, а и като необходимост за живот. Да се трудят винаги, независимо от възрастта и от възможностите и от силите си, да изпитват удоволствие от свършеното, дори и тогава, когато здравето е нарушено.

Оптимисти. Никога не отстъпваха пред трудностите. Сякаш те ме научиха, че с трудностите, с житейските проблеми, човек трябва да умее да се справя сам. Така става по-силен и по-можещ.

Scanned with CamScanner

И всеки ден по нещо ми отнема.
Говорим повече, отколкото преди.
Приятелствата ни тънеят постепенно,
а няма време да ни дотежи.
На пустата отрупана трапеза
душите ни са гладни.
Ден след ден
задъхани от празници посърваме,
като цветя поливани със вино.
И все по-чужда става постелята ни вечер.
Отдавна в нея лягаме сами.
Изключваме котлоните, залостваме вратите
и после много дълго
сънуваме че спим.

Ако не можеш ти да бъдеш слънце
недей да бъдеш и луна!
Бъди звезда,
бъди главня,
бъди искра,
мъничко огнено зрънце бъди.
Но винаги със своя светлина да светиш!
На чужда светлина
недей да бъдеш огледало!
Защото колкото и топло
да грее слънцето над нас,
луната винаги е бледолика и студена.

Scanned with CamScanner

Много истини има
как в една да повярвам?
Кротка нежност сънувам,
пиша дълги писма,
а това се римува
най-добре със “сама”.
И различните думи
на различни адреси
се преливат и губят
в безкрайно: “Къде си?”
Получавам писма
правя дълги разходки.
Имам теб свобода
и разбира се – самота.

Мечта

Знаех за мен ти не бе роден.
Една ограда селска ни делеше
мечтата винаги със мен вървеше,
но пътя на раздялата и бе отреден.
Малко осиротяло е селцето,
Защото ги няма момичето, момчето,
разделени са двамина
и в несбъдната мечта животът им премина.

Въздишка

Пак като въздишка неотронена,
споменът остава да трепти.

Scanned with CamScanner

Мои приятели мили!
Мои незабравими мечти!
Търся ви, приятели. Къде сте?
Времето ли тъй ни промени?
Моя вик е като тон за песен,
глъхнещ между четири стени

Още

Още вълнения, още мечти,
още желания, още следи,
има ли още и още,
значи си жив.
Спреш ли да гледаш
в бъдеще нощем,
спреш ли да няма и още и още,
значи си духом умрял.

Обич

Аз нося първата любов,
като изтръгнат от сърце ми зов.
Край изгнилия трънлив плет
и ухаещи рози навред.
Незнайно как тя се роди
Но в безумие изчезна и лети.
Изчезна в месеците и годините
пометена от лавините.
Довиждане

Благодаря ти за лятото
със светулка в ръката.

Scanned with CamScanner

За тъгата по ятото,
за смеха, за сълзата.
Благодаря ти. Обичам те
за мълчаните думи
и повторното вричане.

“Нищо не е изгубено…”
Ще съм тъжна самичка.
пред теб обещавам.
Благодаря ти за всичко,
без което оставам.

У мене

В мене има две жени. Едната
си търси мъж, такъв, като земята –
децата и да храни, дом да има
с градинка лятна и дърва за зима.
Да знае много, а да казва малко
и всяка дума да е като залък
за гладната душа, за ненаситната…
Една жена у мен размесва глината.
А другата живее само в мигове
Умира и възкръсва в нощни стихове.
У мене има две жени.
Едната е просто земна а другата е свята.

Делеше ни един, единствен плет
и прецъфтелите треви до него.
И бяхме толкоз близки и далечни,
обречени на вечната раздяла.

Scanned with CamScanner

Как се сменя любовта с омраза?
И защо до този миг у мене,
мъката живее в пълнота
и дълбоко скрити съжаления?

Плетовете и тревите са отишли,
но вятърът останал си е там
и той събужда стари мисли и мечти,
с неуморимата си власт.

Мечта, постигнеш ли я лесно
не е сладка,
но разминеш ли се с нея
пък боли
и остава огромна рана,
която винаги кърви.

Не знаеш нищичко за моето утро
щом не си го посрещал с мен.
Не знаеш нищичко за моята радост
щом не си я усетил с мен.
Знаеш много малко за моята любов,
защото не те е стискала за гърлото така.
Не знаеш нищичко за моя живот,
Защото не си го живял с мен.

Още като малко момиче
обичах да мечтая.
Да плувам с лодка в бурното море,

Scanned with CamScanner

да летя със самолет в безкрая.
Но имах аз мечта голяма,
мечта на мечтите бе тя.
Да слушам унесена песента
и стихове да пиша в нощта.

Но случва се понякога така в живота,
Човек да забравя мечтите.
Да тръгне точно в обратна посока
На своите мечти и желания.
Тогава целта си той лесно забравя
и не намира верния път.

Лута се, блъска се и бързо остава
на труден житейски кръстопът.

Чаша

Дали да те повикам аз
с наведени очи в чаша вино?
Да гледам как лицето ти блести
превърнало се в нещо уловимо.
Дали да те повикам аз
или да хвърля чашата в стената?
А после във сълза или във стих
на колене да събера стъклата.

Scanned with CamScanner

Китара

Ти имаш своята китара
и своя пълен с хора ден.
А аз със болка изживявам,
миговете ми далеч от теб.
Когато пръстите ти галят
струните, като в любовта.
Под допира им се разтварят,
за да започнат песента.
А аз във себе си се свивам
безпомощно кълбо бодли.
Ужасно е да те бъдеш силен,
и от това да боли.

На сина ми Ивайло

Scanned with CamScanner

Внуче

Неземна нежност,
внуче в моя скут.
Боя се да не би
да го изпусна.
Ръката ми дали
ще е изкусна
в тоя позабравен
вече тру́д?

А златното, закръглено
телце,
което има общо
с цветовете,
е сякаш в мене,
то ми е сърце!
Как за сърце се грижат
аз не зна́м.
Бях здрава,
а сега от обич боледувам.

На 4 септември 1987 г. роден Здравко

Scanned with CamScanner

Шега

Всичко е една шега.
Просто цирк си правим ние.
Уж сме заедно за ръка,
другата в джоба крием.
В надпревара си със мен
дали ще ме превъзхождаш.
В изящно зъл двубой,
но увереност ни гложди.
Всичко е една шега.
Ние все гримаси носим.
Но по петите ни тъга
тича, бърза дори боса.

Ива

Така се казва моята внучка.
Волна е като малка птичка.
Родена в късна есен
И гласът и е като песен.

Обичат я всички в къщи,
защото е нежна и добра,
весела, засмяна и малко се мръщи,
когато прекъснеш нещо нейно през деня.

Но малките момичета бързо растат
променят се, скачат, навсякъде сноват.
И не смогваме да видим в очите им как,
зениците на бъдещите финни дами блестят.

Scanned with CamScanner

Напролет гледаме белите кокичета,
как никнат след топящия се сняг.
Така бързо растат малките момичета
и изпълват с красотата си целият свят

Аз виждах как малката Ива
Израсна девойка красива.
А около нея ефира ухае,
дъхът на младостта, а тя сияе.

Ч.Р.Д 25.10.2002 год.
С много любов баба Здравка

Scanned with CamScanner

Лека нощ

Лека нощ, мои внуци мили, лека нощ
на снимките очите ви са като стъкълца.
Искрят от пламъците в камината.
Не ми е добре сама. Уж съм смела.
Протягам зиморничаво ръце.
Не ви чувствам …. Елате!

Догаря огънят в камината.
Стаята е пълна с приказки за вас.
Вратата проскърцва но вас ви няма.
Аз ви викам. Чувате ли?
Заспивам. Лека нощ.
Лека нощ, мои мили внуци, лека нощ…

Scanned with CamScanner

ЖЕЛАЯ ЖИВОТЪТ ВИ ДА Е МАТЕМАТИКА.
РАДОСТТА ДА СЕ УМНОЖАВА,
ЩАСТИЕТО ДА СЕ СЪБИРА,
НЕВОЛЯТА ДА СЕ ИЗВАЖДА,
БОЛКАТА ДА СЕ ДЕЛИ,
ЛЮБОВТА ДА СЕ СТЕПЕНУВА!

Scanned with CamScanner

Спор
Моята действителност тревожна,
не предвижда тя покой за мен.
Вече идва моята есен,
усмириха се бурите в мен.

Какво ме чака?
Страшно дълго и тревожно кратко,
съществуване на този свят
и затова спорим.

Спорим за цени, идеи, мисли,
за книги, за самите нас,
затова което не достига.

Колко много има да се спори!
Спорът е единство многолико,
а мълчанието – смърт.

Смърт е още и покоя,
там си като старите предмети.
Живееш като сляп, живот – лъжа
и нищо в очите ти не свети.

Но аз съм жива.
Има за какво да споря,
да се боря, да мечтая
и тесни са за мен
стените на затворената стая.

Scanned with CamScanner

Дом

Какъв висок, какъв прекрасен дом!
Отвън ли го погледнеш, ще онемееш
Сякаш щастие царува вътре.
Не бързай, минувачо,
Зад изящно мъртвата фасада,
под този покрив, живея аз,
Живея сама за обич гладна,
Със дух свободен, от стени затворен.
Осъмвам и замръквам с две мокри от сълзи очи,
В тихата стая заедно
с болката, с листа и с молива

Ден

И този ден отмина,
далеч към вечността
и ето, че пристига вечерта.
След дневната умора,
отдъхвам си сама.
Прелиствам този ден,
в безмълвна самота
и питам се:
- Днес честно ли живях?
- Какво добро направих?
- Оставих ли следа?
Така е с мен,
във всеки ден.
Задача след задача,
успех след неуспех.
Отмина си в безкрая,
живота ми не лек.

Scanned with CamScanner

Сърце

Сърце, ти пак се разтуптя
и пак заболя,
и апарата
пулса ти ще смята.
И лекарят пак ще заръча,
по-малко всички да обичаш,
и повече да се пазиш,
да не се обричаш.

Но кажи какво ще сториш,
ако престанеш да се бориш?
Да! Тогава ще си мъртво ти!

Бели коси

Побеляха моите коси,
много преживелици видели.
Остаряха нашите любими,
болно е сърцето ми завинаги.

Не бях ли аз излишно доверчива?
И върших всичко както трябва,
затуй пък пеех,
за да не плача
и търсих си спасение,
от силни нерви и вълнения.
Но знам, че хора,
които не тъжат

Scanned with CamScanner

са мъртъвци,
преди да са умрели.

Учител

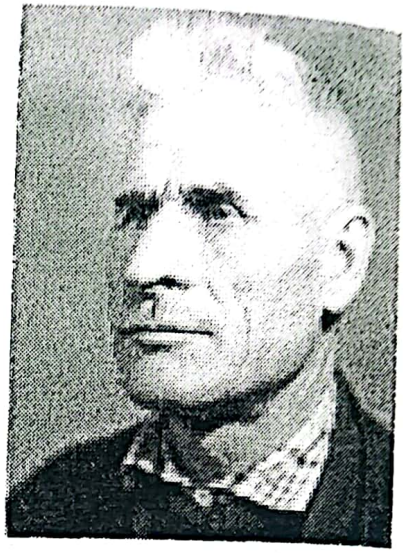
За труд в живота бях призвана.
Трудът за мене бе лекарство.
С него аз лекувах рани,
каквито имах в живота си не лек

Учител бях аз тридесет години,
в просветното поле аз сеех семе.
Какво е отдих не узнах,
но не познавах и умората.
Цял живот със страст и огън,
аз борих се да уча хора.
С голяма обич и със същия гняв,
бях със злите твърда, а с добрите мила.
И тежък беше всеки ден,
за мен леките не стигаха.
И не учител в клас аз бях,
аз просто цялата горях,
и без остатък се раздавах!
Аз никога не ще се върна там,
тъй както младост се не връща.
С всеки ден и всеки час,
животът ми си догорява.

Scanned with CamScanner

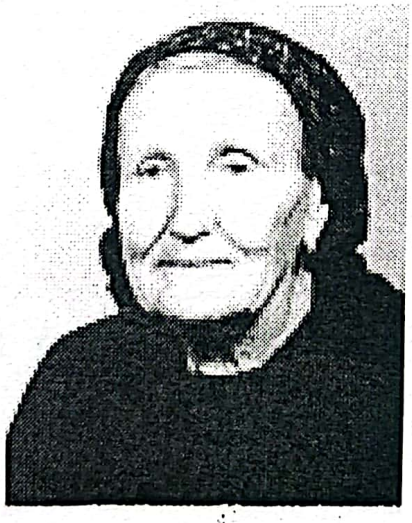
ПОКЛОН

Пред вас аз мамо, тате, все ще се прекланям,
пред вас – вярата и любовта!
Обичани от внуци и деца ви,
отиде си със вас и радостта.

Ръцете ви криле на птици в полет,
от всяко зло в света да ни спасите.
Очите ви – два извора изгрели,
с планинска мъдрост всички да
дарите.

Пред вас аз мамо, тате, все ще се прекланям,
макар светът да става зъл и лош .
в отвъдното огниво ще запаля,
в покоя ви да свети ден и нощ.

Scanned with CamScanner

Вяра

Последна вяра ме вече напуща.
Аз чувствам, че всеки я силно руши!
В душата ми вият бури, вихрушки
и никой няма да ме утеши.
Съдбата ме мене люто заклела
и бури житейски непрестанно рушат.
От прилив незнаен и болка без мяра
и никой не знае тез скърби у мен.
Елате, рушете, последна ми вяра
съдбата проклета на дух несломим.
Сама останах… и пак ще проблесна,
Кат огнена диря в мъгливата нощ.

Танцувах като нестинарка,
Върху жарта на своята съвест.
Ту тук ме поопари малко,
ту там изгаря ме до болка.
Боли и тръпне в мене всичко,
което аз съм преживяла.
Когато болката премине,
ще зная, че съм остаряла.

Scanned with CamScanner

Омръзна ми,
да пълня съд без дъно нощ и ден.
да вярвам ли, ако не вярват в мен
и да обичам ли, ако не ме обичат.

Омръзна ми,
живителната, чистата вода
в почва от съмнения да лея,
пръста на кал да правя
и копнея
от нея да поникне цвете.
Омръзна ми, всичко ми омръзна
ала животът си е същия.

Уморени мисли тегнат над съня ми
в уморено утро будя се от тях.
Лутам се между истини и лъжи
и животът ми минава и тежи.
Докато живея в този свят жесток,
докато мога да тъгувам
да страдам и да се теша,
аз ще пътувам по пътя на своята душа.

Scanned with CamScanner

Сбогом

Най-сладка е последната ми глътка –
и аз я пазя за мъката най-тежка!
Най-силна е последната ми вяра –
задържам я за най-накрая след всичките ми грешки.

Най-точна е последната ми дума,
запазвам я за преди смъртта ми.
Най-сигурна е последната отровна глътка
за враг ли? Не! За мен за края.

Scanned with CamScanner

Среща

Вие се срещнахте късно,
след много други срещи
и след много раздели.
Срещнахте се съвсем накрая
вгорчени и изморени
след мътилката на годините.

И точно тогава
много накрая
вие се срещнахте,
за да разделите.

Сила

Ти мислеше, че ме наказваш със самота.
- Остави ми едно дете,
в което се прелях.
Не съм ограбена, опустошена.
Нима се свършва огънят,
защото някого е грял?
Нима пресекват изворите чисти,
защото някой жаден като теб е дълго пил,
и си тръгнал без мисъл и сърце?

Scanned with CamScanner

Избистри се душата ми,
изтласка мътното и гнилото
наслоено от теб.
И бликат пак водите чисти
с предишна сила.
Не се прощава, но се надживява.
Ако на тоя свят са вземали от теб –
значи си богат.
А взелият е беден.

Злато

Не мога като злато да те заровя,
като пръстен на ръката си да те нося.
Едно те заклевам –
каквото и да се случи,
не докосвай повече миналото ни!
Не я води по нашите пътеки,
не и давай глътка от своята чаша,
не и казвай същите думи.
Нищо наше и най-дребното не повтаряй!
Не ме замесвай с нея в нашето.
Създай ваше то не ме терзай.

Scanned with CamScanner

Прощално

Ще се намери винаги жена,
която в късен час и тишина,
да те погали с обич и със жал.

Ще се намерят също рамене,
да се опреш на тях, та час поне
ти бъде леко.

Неспокоен сън и грижи по дом
ще оставиш ти навън.
Ще се намерят винаги очи,
които болката ти,
като с лъчи да стоплят
но за нощ една и две ...
Те за кратко страданието ти ще разберат.

Но има женска, истинска ръка,
на собствена жена,
която милва истински така,
че щом до твойто чело се допре,
съдбата своята и тяхната чувстваш
и ти е добре.

Но има и такива рамене,
които носят много те,
и дадени са не за час, за нощ – а за век.

Scanned with CamScanner

Но има също и таквиз очи,
Тъгата дето само в тях завинаги личи.
Те са истински предани
те са очи на вечната, а не на мимолетната любов.

Но ти на пук живееш все така,
че малко ти е милата ръка,
топли очи, здраво рамо и покой.

Изменяш и измените ти нямат брой.
И ето го възмездието, да!
Бяхме най-близки
затуй от сега нататък,
ще сме с теб най чужди,
най-чужди на света.

И ти се мяташ зъл и сам, мълчиш.
И няма никога да си простиш.
И няма никога да изречеш на глас,
злото, което стори ти на нас.
И само тя, с обида и тъга
не може да прости
и за непростимото да замълчи

1983 г.

Scanned with CamScanner

Родословие

Не бих могла да си представя своето настояще без родовите корени. Корените на всеки човек са свързани не само с родното му място – бърчинката, побития камък, моста, реката, с децата от махалата.

Какво би бил животът ми без песните от родния край – за Райна Попгеоргиева, за Веждите ти вити и др.

Корените са свързани с езика, с обичаите с традициите, с облеклото и танците, сватбените ритуали и кръщенките, пристъпулките. Моите корени са свързани и с цветята в дворовете, С дъхавите горски цветя, с въздуха на родното ми село. Родовите корени ми дават крила. Когато срещна познат от село запяваме заедно любими, познати песни.

От корени е родено нашето родословно дърво – с голяма гъста корона, приютяваща птици в гнездата си. И никакъв случаен вятър не би могъл да ги издуха. Защото, човекът, който носи в сърцето си част от миналото на своя род, може смело да направи следваща си крачка към бъдещето. И в тези корени е истинския храм на надеждата.

Scanned with CamScanner

В китното родопско селце Бориславци съм се родила – на 6.09.1937 г. Там съм изживяла щастливо детство. И днес във времето си спомням всяка улица, ъгъл, камък във и пред двора. С топло чувство си спомням за милите майка и татко. Виждам ги как ходят из двора, до животните, в къщи. Най-вероятно от там нося любовта и интереса към животните и всичко свързано с живота ми в моето мило селце. Това хубаво село със старото име Адачала – легендата за него ще се опитам да опиша по-късно – са го избрали моите баби и дядовци. И така, за баба Ирина – с гръцкото име Хераклия – и дядо Анастас

Арнаудови. Дошли са от село Тьобелян Тракия. Тьобелян е било едно от средно големите български села в Мала Азия. Намира се в околия Баля, недалеч от Коджабуňар. Основано било от семейства от Чирпанския и Старозагорския край и други български села. Първите заселници работели като ратаи и овчари в съседния турски чифлик. По-късно закупили ниви и станали собственици на земя. Селото наброявало 130 къщи с около 700 жители. В селото имало училище с преподаване на гръцки език.

Първата група тръгнала за България от Бандърма за Дедеагач на 20.03.1914 г. Втората – на 11.06.1914 г. От Дедеагач българите били разпръснати в Ивайловградско – Пелевун, Железаре в Поморийско,

Scanned with CamScanner

Синапово, Елховско и най-главно семейството на моя дядо и неговите братя се преселили през 1923 г. в с. Адачала (Бориславци). Имали са две възможности – да се заселят край морето или в Родопите. Дядо ми е избрал планината. Тук, в родното ми село, той е живял, като трудолюбив човек, който с труд е успявал да храни и то добре (по спомени на майка ми) многолюдното си семейство. Аз много малко си спомням за него, защото бях малка, когато почина. Спомням си го, как седи на дръвника и дялка нещо с брадвата. Спомням си, как се обръщаше към баба ми – "Херакли".

Ето легендата за името на Бориславци. Цар Борис е бил на посещение по тези места. Неговата свита не отишла до Адачала, а преминала през село Малки Воден и се насочила към местността Еникьой. Хората от селото го видели отдалеч и завикали "Слава на Борис, слава на Борис". Така от тези възгласи, изразяващи възторг от цар Борис, се родило името Бориславци.

В Тьобелян са живели родителите на моите баба и дядо. Майката на баба Ирина е била баба Драквица и са живели в Копривщица, а родителите на дядо ми – в Чирпанско. Баба Драквица (Султана) имала брат на име Груйо. Той бил взет от турците и станал еничар. Имало нещо като неписан закон за турците, че нямат право да влизат в българска къща, когато всички са там. Но това

Scanned with CamScanner

правило било нарушено веднъж. Влезли турци в къщата на прабаба и с тях бил брат ѝ Груйо. Те разбрали това, защото го чули да вика: "Ах, майчице, жива ли си или умряла?", но така и́ не го видели. Турците били много жестоки с българите – вземали децата им, храната им, убивали, безчинствали. Понесло се слух, че в Мала Азия се живее по-спокойно и затова много български семейства напуснали домовете си и заминали. По същата причина заминават и семействата на моите прабаба и прадядо. Там прабаба ми се омъжила за българин Драган (Драго), който бил златар. Раждат им се баба ми Ирина и сестрите ѝ Ленка и Кица. Баба Ленка, когато идват в България се заселват също в Бориславци, а баба Кица в Асеновград. Прадядо ми Драго умира и прабаба се омъжва за втори път. Раждат се шест сестри на баба ми и един брат. Знам, че баба Йордана и баба Софи́я се установяват в Свиленград (баба София е майка на мои братовчеди – Беломорски). За баба Султана и другите три сестри и брат ѝ Георги, не знам нищо. В село Тьобелян се омъжва баба ми Ирина за дядо Анастас, където се раждат леля Руса – 1907 год., леля Стана -1905 год., която починала на 18 год., вуйчо Михаил -1910 год., майка ми – 1913 год. и вуйчо Георги – 1915 год. Само леля Янка е родена в България през 1922 год.

Дядо ми Анастас е бил един от най-учените в селото. Учил в гръцко училище и знаел много добре

Scanned with CamScanner

гръцки език. Бил находчив, упорит, амбициозен и много добър търговец, баща и съпруг. Синът ми Димитър, макар и през две поколения носи този ген. Дядо имал хан, три чифта волове, 300 кози и още толкова коне. От там докарали в България 15 едри добитъка и 40 кози. Имал бъчва 500 литра. Бил е най-богатия в селото и много лоялен, честен, добър и щедър. Продавал почти на вересия и хората му се отплащали с жито, когато ожънат, а които не можели им прощавал. Всички го обичали и уважавали.

По време на Балканската война набирали млади мъже за фронта. За да не отидат войници братята на дядо избягали в Балкана. Тогава турците заградили селото, за да не могат те и другите като тях да се прибират за храна, или пък някой да им носи. Хващат дядо ми и го измъчват жестоко-били го и му мушкали клечки под ноктите за да издаде братята си. Бил спасен от попа и даскала на селото, които измолили турците да не го убиват, че има пет деца и е добър човек.

Втори път бил застрашен живота му. Турците искали да го убият, за да вземат богатствата му. Накарали го да влезе в хамбара, да им пълни чували жито и да им ги даде. Дядо ми знаел и турски и чул, че турците решили там в хамбара с жито да го задушат. С хитрост дядо се спасил. Спасил се и трети път. През 1914 год. всички трябвало да напуснат Тьобелян, прогонени

Scanned with CamScanner

от жестокостите на турците. Но те много настоятелно търсели дядо ми, да го убият и да му вземат златото. При дядо ми имало пъдар-турчин, който пазел стоката му. Той там се хранел, там спял и бил много доволен от живота при дядо ми. Чул за намеренията, казал на дядо и баба и предложил изход. На дъното на волската кола, завит в дюшек, сложили дядо, отгоре натрупали багаж и най-отгоре – децата. Турчина взел пушка и вървял до колата. При проверки той казвал, че всичко е наред. Качили го на парахода и заминали за Бандарма. Не след дълго се преместили в Дедеагач – Макри, после в Хасаилар, отново в Макри и накрая в гръцкото село Салтъкию. Впечатляващо в това село било, че там се съединявали Тунджа, Арда и Марица. През 1921 год. идват в Адачала, настоящото село Бориславци.

Казах многолюдното семейство на майка ми, което се състояло от 8 души.

Най-голяма от деца в семейството на баба Ирина и дядо Анастас бе леля Руса. В живота и като майка на три деца, премина през погледа ми. Тя беше изключително мъдър и спокоен човек. Ако не беше такава, не би оцеляла в живота, защото всъщност бе и много уязвима. Мъжът и, калеко Геца беше много себичен човек. Трудолюбив, обичаше чашката и беше твърд като Македонец. Най-големият ми първи братовчед – бати Кольо, бе гордостта на фамилията – среднист, военен,

Scanned with CamScanner

красавец. Привлекателен и желан за всички момичета. С големи възможности в много посоки, но с много лош край. Брат му, бати Михалчо, остана неженен. Беше изключително благороден. С много любов се грижеше за двете дъщерички на бати Кольо – Росица и Доротея.

Анчето, най-малката братовчедка, красива, умна, кадърна, отгледа и възпита две хубави деца Боян и Миглена. Почина много рано.

Вуйчо Михал - жив и здрав и до днес , живее с дъщеря си Станка, която има прекрасна дъщеричка Марияна. Вуйна Рада беше работна, можеща и весела жена. Вуйчо ми има двама сина. Анастас, който създаде прекрасно семейство с жена си Стойка и с двамата си сина Михал и Краси. Радват се на внучка Антония. Янчо почина рано.

Трета по ред в семейството бе милата ми майчица Калина, която имаше щастлив брак, живот в равновесие, защото баща ми беше изключителен човек- много работен, много сдържан, много умен. Човек, който държеше на името си , човек с достойнство. Мама беше чиста, работна жена голяма домакиня, но припряна и равновесието внасяше баща ми. Тя имаше силно рамо в негово лице и живееше добре. В това прекрасно семейство сме родени ние- брат ми Димитър, който със съпругата си Яна отгледаха две деца- Гошо, прекрасният ми племенник, който на 29 години се удави в р.Арда и Таня, която има две чаровни дъщери - Деница и Стиляна. Сестра ми Павлинка, която живее с единствената си

Scanned with CamScanner

дъщеря Галимила и зет си Борислав и двете внучки Полинка и Надя.

Вуйчо Георги - който беше много добър човек и заедно с предобрата ми вуйна Тодора създадоха здраво семейство и отгледаха три деца - дъщеря Иринка и синове Анастас и Стойчо. Най-големият Анастас има хубаво семейство със съпругата си Мария и сина им Гошо и Дечо, радват се и на внуци - Миряна, Александър и Гошо. Стойчо и Иринка за сега са сами. Те за мен са двама прекрасни братовчеди с богата душевност, мъдри, добри и щедри - може би най от всички.

Леля Янка – най-малка от децата на баба и дядо. Живее много добре с добрия ми калеко Петър. Две деца изучени с добри семейства, но и тях ги сполетя нещастие – при катастрофа умира Колето – братовчед ми и жена му Елена, която почти не познавам. Оставиха сираци двете си дъщерички – Анчето и Теди. Дъщерята на леля и калеко - Иринка е с късмет на мъж – Тончо, най-търсения за услуги във фамилията, мъж с успехи в йерархията, умен и кадърен. Създаде прекрасен живот на братовчедка ми. Отгледаха двама сина Гошо и Петьо – образовани умни осигурени.

Баба и дядо са имали още дъщеря – Стана, която е умряла рано и аз само съм чувала за нея.

Дядо ми Анастас е починал от синя пъпка в град Хасково в болница. Много добре помня баба Ирина.

Scanned with CamScanner

Дребна старица, която винаги ме посрещаше с обич и ми даваше много съвети.

Когато в края на учебната година се връщах с отлично удостоверение, след мама и татко, най-голямо удоволствие ми създаваше да го покажа на баба и да усетя радостта и. Тя ми казваше .“Ти, мойта моминка ще станеш учен човек!”

Много, много време измина, откак за последен път гледах милото и спокойно лице на баба ми Ирина, откак целувах нейните бледи ръце, цели в бръчки и се взирах в очите ú в които светеше толкова доброта и обич. Много време мина, откак за сетен път държах нейните старчески ръце. Няма я вече добрата и мила баба Ирина. Отдавна почива в хладната земя. За мен тя не е умряла. Нейният образ е запечатан в душата ми с всичките си багри. Ако владеех майсторски четката на художник, бих те нарисувала по друг начин, мила бабо. А тази скица рисувана с химикал, аз не зная как ще се понрави на другите. Ти обаче често ми казваше.“Няма на света човек, който да се харесва на всички хора.” Достатъчно би ми било, ако се намерят читатели, макар и малко, които ще четат написаното за тебе с такава любов с каквато аз пиша.

Родителите на баба Неда са баба Злата и дядо Гено родени в Средно Градище - Чирпанско. Дядо Гено бил зидар и работил в различни краища на страната. Работейки в Инзово разбира, че там ще има удобно място и по-добри условия за живот. Заселват се там, където се раждат баба Неда, вуйчо Калчо и леля Злата.

Scanned with CamScanner

Вуйчо Калчо има трима сина- Гено, Петър и Сашо. Петър живее в Ямбол. Леля Злата има син Васил и дъщери Елка и Станка и всички живеят в Инзово. Дядо Митьо е роден в Ботево и цялото му родословие е от Ботево. Бащата на дядо Митьо е дядо Иван. Има брат Илия, който има син Дико и три дъщери. Живеят в с. Ботево. Сестра Добра , която оживее в с. Меден кладенец и има син Митко и две дъщери.

Баба Неда и дядо Митьо създали и отгледали три деца. Дъщеря Златка. Тя в хармония със съпруга си Митко отгледаха Ваньо и Недя.

Ваньо се ожени за Ира - рускиня и живеят в Москва. Имат син Денис, който най-напред се изявява в спорта и по- късно в техниката. Дъщеря им Кристина е ученолюбива и чаровно момиче. Тепърва ще поема своя път.

Надя заедно с Веско работят като юристи и под грижите им расте малката Александрина.

Дядо Димитър и баба Петкана - родители на баща ми. Дошли са от село Коджабунар, където е роден баща ми. Семейството било много бедно. Имали са четири сина и две дъщери. Най- големият син чичо Иван почти не го помня, защото почина рано от туберкулоза В съзнанието ми е останал спомена от един много скромен, кротък и добър човек.Помня усмивката му. Животът му бе тежък, но той не показваше това. Чинка ми бе сляпа и той сам обработваше земята и се грижеше за четиримата ми братовчеди. Най- големият му син- бати Митьо заедно с кака Русана създадоха хубаво семейство и отгледаха и отредиха двете си дъщерички.

Scanned with CamScanner

Бати Кольо с кака Христина се устроиха в Димитровград. Мястото на бати Кольо в града бе достойно. Името Кольо Сертев значеше много. И всичко постигна сам. Негово продължение интелектуално е дъщеричката му Юлия.

Георги - заедно с Цеца също преживяха доста професионални повратности и се устроиха в Димитровград заедно с единствения си син Ивайло.

Христо - най-малкият син на чичо Иван остана в родния дом и го поддържа и до днес заедно със съпругата си Елена. Те отгледаха две прекрасни деца- момчета Иван и Митко.

Леля Мария- втора по възраст от децата на баба Петкана и дядо Димитър. Калеко Никола, съпруг на леля, също почина рано. Най-големият им син бе бати Митьо-счетоводител. От неговото юношество имам най- добри спомени, от неговата сватба също. Той създаде с кака Мария здраво семейство. Тя е прекрасна домакиня, съпруга и майка. Тяхното лице се дооформя от двете им дъщери, Роза и Живка.

Бате Стоян и кака Трендафила с трудолюбие и упоритост, рамо до рамо, построиха две къщи и отгледаха две дъщери. Мичето и Керчето - медицинска сестра, сърдечен професионалист намира време за всеки близък и познат.

Бате Янчо и Ваня са част от живота ми. Сърдечни мили и грижовни и като родители и като приятели и като родственици. Здравко и Румен, синовете им израснаха в здраво и сплотено семейство.

Scanned with CamScanner

Кака Керка и бате Ангел са горди с чудесните си деца Гошо и Мичето. В съдружие и любов, те създадоха чудесен дом.

Третият по ред син бе чичо Стефан. За него и за чина София имах усещането, че са много близки по душевност. Много спокойни и уравновесени. В такова семейство израснаха братовчедите ми кака Златка и Гошо.

Кака Златка - талисмана на рода. Едва ли има жена живяла с толкоз разум, с чувство за съхранение. Намира време за всичко. Тя бе прекрасна съпруга. Бате Тодор се гордееше със съпругата си и я обичаше безрезервно, както и тя него. Тя е и чудесна майка и баба. И днес дъщеря й Силвия и зет й Славчо и двете внучета Мартин и Антон с голямо желание ходят на село. Кака Златка все намира средства и сили да ги посрещне с любов. Но само тях ли? Всеки от рода ми щом дойде в село е при кака Златка. Все усмихната, много добре облечена, с приятна визия и сърдечна тя ги посреща. Е, бати Тодоре, на всичко, което казах липсваш само ти. Но ти си с нас. Винаги си с нас и в поздравите и в песните. Те стигат до теб убедена съм.

Гошо и Величка са родителите на Миленка и Стефчо, с които се гордеят. А бе, Гошо, може ли да стане в село нещо весело без теб? Може ли близък да дойде в село и да не дойде във вашият дом, роднят дом? Величка създава атмосфера в дома ти, за да е приятно на всеки влезнал у теб.

Четвърти е баща ми. Много мога да пиша за него и за майка ми, много неща има в сърцето ми, но все не ми стигат думите. Мамо, тате, за вас си спомням с цялата си

Scanned with CamScanner

любов. Отгледахте ни с много любов и отговорност нас тримата.

Брат ми Митьо. Не знам защо за мен спомена за брат ми все ме връща в онова време, когато ходеше с чисти ризи - светло сини, защото той бе с бяло лице, с черни панталони и бели гуменки. Той беше най-хубавият брат на света. С кака Яна създадоха семейство с много надежди за добро. Загуби първата си рожба Гошо - с душица на ангелче, такова добро и сърдечно момче и красиво. Явно и на Бог са нужни такива душици като Гошо.

Таня със Стоян успяха много и възпитаха две дъщерички Деница и Стиляна. Бате, те бяха твоя смисъл!

Сестра ми Павлинка се установи в Пловдив, където отгледа дъщеря си Галимила на името на баба Гела. Галимила създаде семейство с Борислав и имат две момичета Надя и Полика.

Най-малката сестра леля Кера и калеко Панайот, когото почти не помня, отгледаха батё Митьо и Ването. Бате Митьо и Недялка в живота си са като един прекрасен впряг. Вървят и двамата точно в браздата. Отклонение няма в никаква посока. Бат Митьо за мен е един от много умните ми братовчеди и много неща съм споделяла с него и ме е съветвал. Своята същност доказа и с добре възпитаните си деца Пламен и Миленка.

Scanned with CamScanner

Моето родно село

Както всичко родно е скъпо, така е скъпо и родното място. Бориславци бе малко село, но много хубаво, бих казала най-хубавото в района. До около 1950 г. голяма част от къщите му бяха стари с прости керемиди и дори с ръжена слама. Отличаваха се само къщите на калеко ми Геца и на Кашеви. Всички улуци бяха кални и водата се разливаше по тях. На мястото на днешния магазин, сега кафене минаваше деренце. До него беше къщичката на циганина Ибрям - ковач – добър ковач с много деца. Той се изсели в Хасково през 1950 г. Имаше къщи още от турско – схлупени - наведен влизаш вътре. Такива бяха къщите на Тодор Чакъров, Митката, Мергата, дядо Янаки. Къщата на Чакърови стоеше до около1970 г. До 1952 г. в село нямаше ток. С газена лампа фенер или свещ се работеше вечер – калъпене на тютюна, предене, плетене шиене по цели нощи и седенки.

Училището бе построено 1941 г., а църквата 1936 г. До 1970 г. нямаше сграда за кметството. През 1970 г. бе построено читалището, където намериха място - кметството, пощата, здравната служба, библиотеката и др.

Кметството се помещаваше първо в къщата на Кръстю Бойчев, след това в сградата на Боюковата къща, после в сградата на Яне Николов и пак в Боюковата къща и накрая в читалището. Трудно може да се говори за културен живот в селото. По-будни младежи подготвяха пиеси,които изнасяха пред населението. Първите сцени имаха завеси от бял чул в читалището, а отстрани с одеала

Scanned with CamScanner

и черги. По-късно това ставаше в мазето на училището и чак след това в читалището. В почивните и зимни дни на мегдана младежите играеха чукумрук, калю-порталю по-късно народна топка, а топката беше парцалена или от козина. Вместо гюлле младежите хвърляха камъни. Рядко влизаха в кръчмата. През 47-48 се появи първата топка с плондер. Играеха се мачове с младежи от съседните села. Особено оживено беше през празничните дни: Коледа, Великден Богородица, Димитровден, Гергьовден и др.Коледа и Великден се празнуваха по три дни.Коледуването беше чудесно преживяване за всички. Хора и песни огласяха мегданите по празниците. След 1944 поотшумяха тези празници и техните дни. И се появиха нови. Изчезнаха венчавките, кръщенетата. От 1952/53 г. започна упорита борба срещу религията. Новите празници бяха- ден на птицевъда, вместо Великден, ден на овчаря, вместо Гергьовден, 1 май, 9 септември, 9 ноември- ВОСР, Нова Година , вместо Коледа. Отначало имаше веселие и задружен живот на хората от селото, имаше манифестации, които постепенно преминаха в др. форми- сборове, тържества с доклади, събиране с близки.

Първият камион дойде в село през 1947/48 г., когато трябваше да се извозват държавните доставки.

Основен поминък на населението бе тютюн и по-малко от всички култури, нужни за едно семейство – памук, слънчоглед, царевица, сусам, всички житни култури, бостан, зеленчуци и др. Работеше се по нивите примитивно – жътва, вършитба, веене, сеене, всичко на ръка.

Моето семейство имаше около 40 дка земя, която обработвахме до 1957 г., когато се създаде ТКЗС. Отначало

Scanned with CamScanner

имаше големи трудности – убеждаване на хората, уедряване на земите, проправяне на пътища, като при всяко ново начинание. Заплащането бе ниско, хората негодуваха, но с годините нещата потръгнаха. Хората се успокоиха, заплащането и начина на работа се подобриха, ръководителите се научиха, но и на това дойде края. Всичко се разруши, разграби, разби.

След 1944 г. имаше две младежки организации – ЗМС и РМС, които си съперничеха и не след дълго през около 1948 – 49 г. ЗМС изчезна. Лидер на ЗМС беше Христо Аргатчев, а на РМС – Кольо Гецов – звезда във всичко за времето. Янчо Николов също изявен младеж, Никола Сертев – гордост на рода Сертеви и др.

Появиха се и първите комунисти – Димитър и Тодор Джамбазови, Димитър Чолаков и др. Баща ми бе един от първите комунисти. За една нощ е отивал до Свиленград с кон, за позиви, но не изтърпял празнодумството на лъже-комунистите и сам хвърлил партийния си билет, станал член на БЗНС, чийто председател бе 12 години.

След 1949 г., след смъртта на Георги Димитров се появи нова младежка организация СНМ, която по-късно се преименува в ДКМС.

Лидери на БКП бяха Димитър Чолаков, Димитър Джамбазов и др.

Преди 9 IX кмет бе Георги Бойнуков, а след Девети – Кръстьо Бойчев, Тодор Джамбазов, Стоян Митков,

Scanned with CamScanner

Димитър Чолаков, Георги Христов Димов, Веса Иванова, Георги Христов Чолаков и в момента Христо Делиев.

По-големи родове в селото са – Сертеви, Барбови, Хамбарджиеви, Джамбазови, Кашеви, Танашови, Бакалови, Льолеви и др. Информатор – Димитър Барбов.

Едва ли бих могла да преценя с точност кога започва или кога свършва съзнателният човешки живот. Всички перипетии, през който преминава са необходими, за да кали духът на всеки, който е решен докрай да се бори и да отстоява с достойнство каузата си.

От началото до края стоят огромни разстояния, изпълнени с болки и радости, с успехи и неуспехи, с илюзии и реалност. Много често духът ми се е лутал, самотен и неразбран - без да намери вярната посока. Защото до истината се стига чрез противопоставяне и съпоставяне, а не чрез съгласие.

Прав или изпълнен със завои, стръмен или хоризонтален, устремен нагоре или надолу, пътят от началото до края на човешкият живот е изпълнен с изненади и с очаквани победи. И не са нужни физически усилия колкото съобразителност и нравствена енергия, за да се намери най- рационалното решение.

Обичам пътя, защото е вечно движение, дори когато стига до кръстопът или до някакво голямо препятствие. И съм сигурна, че пътят ще продължава дори тогава и когато мен вече няма да ме има.

Scanned with CamScanner

С ъ д ъ р ж а н и е

Искри от родното огнище.....2
Предговор от автора.....3
Пътя между поколенията.....4
Измерения на личността.....5
Разговор със себе си.....6
На дъщеря ми.....8
Здраве.....11
Галиб, първо мое внуче.....13
Сами.....15
Иван.....17
Камен.....19
Гошо.....22
Чичо Димитър.....23
Обаянието на приятелката ми.....27
Леля Руса.....28
Около дървената софра.....30
Баща ми.....31

С въздишка и любов.....34
Мечта.....35
Въздишка.....35
Още.....36
Обич.....36
У мене.....37
Чаша.....39
Китара.....40
Внуче.....41
Шега.....42
Ива.....42
Лека нощ.....44

Scanned with CamScanner

Животът е магия
Спор.....46
Дом. Ден.....47
Сърце. Бели коси.....48
Учител.....49
Поклон.....50
Вяра.....51
Сбогом.....53
С болка.
Среща.....54
Сила.....54
Злато.....55
Прощално.....56
Родословие.....58
Моето родно село.....71
Едва ли бих могла.....74

Scanned with CamScanner

Автор Здравка Г. Йорданова - Сертева

ИСКРИ ОТ МИНАЛОТО

Редактори Здравка Г. Йорданова-Сертева, инж. Веселин Петров
Адаптиране на ръкописа и подготовка за печат
инж. Веселин Петров Петров
Първо издание

Scanned with CamScanner

Кратки сведения за автора - Здравка Георгиева Сертева - Йорданова

* *Родена на 06.09.1937 г. в с. Бориславци, общ. Маджарово*

* *Родители:*
  майка - Калина Георгиева Сертева
  баща - Георги Димитров Сертев

* *Завършва:*
  а) основно училище „Лазар Маджаров“,
  с. Бориславци, общ. Маджарово
  б) средно - Педагогическо училище в гр. Хасково
  в) висше - Българска филология в
  ПУ „Паисий Хилендарски“, гр. Пловдив

* *Трудов стаж като учител и директор 35 години*

* *Деца - Надежда, Димитър и Ивайло*

* *Внуци - Галиб и Ива, Здравко и Самуил Димитрови Иванови*

* *От 1994 г. До днес живее в с. Белащица, обл. Пловдивска*

Scanned with CamScanner